

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Претензійне та позовне провадження

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 9 від 23 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Претензійне та позовне провадження
Викладач (-і)	Лещук Г.В., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(067)2559984
E-mail викладача	halyna.leshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/c87e5fd130eb133c597a
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу Предметом курсу є вивчення правового регулювання цивільно-процесуальних правовідносин (зокрема, щодо позовного провадження), а також розроблених науковою доктриною концепцій вирішення проблем такого правового регулювання; аналіз судової практики та правових позицій вищих судових інстанцій щодо цивільно-процесуальних правовідносин в рамках позовного провадження. Дисципліна є необхідною для формування практичних навиків, актуальних для правозастосовної та представницької діяльності у сфері цивільного судочинства. Вивчення цієї дисципліни має дозволити майбутньому юристу надавати кваліфіковані юридичні консультації щодо реалізації процесуальних прав та виконання процесуальних обов'язків учасниками цивільного позовного провадження. Курс спрямований на практичне засвоєння знань стосовно процесуальних особливостей розгляду справ, предметом яких є право власності; спорів, що виникають з договірних, а також деліктних правовідносин; спорів, що пов'язані зі захистом спадкових, сімейних, трудових, земельних та житлових прав у порядку позовного провадження шляхом аналізу судових рішень. Дисципліна складається з таких змістовних модулів: 1. Початкові етапи позовного провадження. 2. Особливості позовного провадження.	
3. Мета та цілі курсу Метою викладання навчальної дисципліни «Претензійне та позовне провадження» є засвоєння студентами нормативних положень, правозастосовних правових позицій та доктринальних підходів щодо змісту та особливостей позовного провадження як основної форми цивільного судочинства, а також формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та релевантного застосування цивільно-процесуальних норм, що регулюють відповідну сферу правовідносин. Основними цілями вивчення дисципліни «Претензійне та позовне провадження» є аналіз законодавства України, актів вищих судових інстанцій, навчальної та науково-дослідної літератури, вирішення аналітичних завдань та практичних казусів, складання проєктів процесуальних документів відповідно до програми курсу.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність проводити системні дослідження у сфері позовного провадження на різних рівнях.

Здатність до ефективного пошуку, оброблення та комплексного аналізу інформації у сфері позовного провадження із доступних, в тому числі цифрових, джерел.

Здатність фахово спілкуватися з представниками інших професійних груп.

Здатність розробляти індивідуальні та групові проекти, управляти ними та оцінювати їх результативність.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інституту позовного провадження щодо оволодіння поглибленими знаннями стосовно правової природи інституту права, вміння розмежовувати способи правової охорони відповідного інституту.

Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення щодо захисту прав та свобод людини, вчинення процесуальних дій, давати розгорнуту юридичну аргументацію цих рішень та способів ефективного захисту прав та законних інтересів суб'єктів правовідносин.

Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур позовного провадження в Україні.

Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності, в тому числі щодо позовного провадження.

Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування на основі знань теорії та практики правозастосовної техніки, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції		16	6
практичні		14	4
самостійна робота		60	80
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
III	071 Облік і оподаткування	другий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Письмові заяви учасників справи 1. Заяви по суті, позовна заява, відзив, відповідь на відзив, заперечення, пояснення третіх осіб в цивільному процесі. 2. Заяви по суті, позовна заява, відзив, відповідь на відзив, заперечення, пояснення третіх осіб в господарському процесі. 3. Заяви по суті, позовна заява, відзив, відповідь на відзив, заперечення, пояснення третіх осіб в адміністративному процесі.	2 / -	2 / -	8 / 10
Тема 2. Відкриття провадження по справі 1. Пред'явлення позову, залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви, відмова у відкритті провадження, відкриття провадження, об'єднання і роз'єднання позовів в цивільному провадженні. 2. Пред'явлення позову, залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви, відмова у відкритті провадження, відкриття провадження, об'єднання і роз'єднання позовів в господарському процесі. 3. Пред'явлення позову, залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви, відмова у відкритті провадження, відкриття провадження, об'єднання і роз'єднання позовів в адміністративному процесі.	2 / 2	2 / -	8 / 10
Тема 3. Підготовче провадження та врегулювання спору за участі судді 1. Загальні положення підготовчого провадження та порядок його проведення в цивільному процесі. 2. Загальні положення підготовчого провадження та порядок його проведення в господарському процесі. 3. Загальні положення підготовчого провадження та порядок його проведення в адміністративному процесі. 4. Порядок проведення врегулювання спору за участю судді та припинення врегулювання спору за участі судді в цивільному процесі. 5. Порядок проведення врегулювання спору за участю судді та припинення врегулювання спору за участі судді в господарському процесі. 6. Порядок проведення врегулювання спору за участю судді та припинення врегулювання спору за участі судді в адміністративному процесі.	2 / -	2 / -	8 / 10
Тема 4. Відмова позивача від позову. Мирова угода. Розгляд справи по суті 1. Особливості відмови позивача від позову, особливості укладення та виконання мирової угоди в цивільному процесі. 2. Особливості відмови позивача від позову, особливості укладення та виконання мирової угоди в господарському процесі. 3. Особливості відмови позивача від позову, особливості укладення та виконання мирової угоди в адміністративному процесі	2 / 2	2 / 2	8 / 10

4. Загальні положення розгляду справи по суті, відкриття розгляду справи по суті, з'ясування обставин справи та дослідження доказів, судові дебати і ухвалення рішення в цивільному процесі. 5. Загальні положення розгляду справи по суті, відкриття розгляду справи по суті, з'ясування обставин справи та дослідження доказів, судові дебати і ухвалення рішення в господарському процесі. 6. Загальні положення розгляду справи по суті, відкриття розгляду справи по суті, з'ясування обставин справи та дослідження доказів, судові дебати і ухвалення рішення в адміністративному процесі.			
Тема 5. Фіксування судового процесу. Зупинення і закриття провадження по справі, залишення позову без розгляду 1. Особливості фіксування судового процесу та ведення протоколу судового засідання в цивільному процесі. 2. Особливості фіксування судового процесу та ведення протоколу судового засідання в господарському процесі. 3. Особливості фіксування судового процесу та ведення протоколу судового засідання в адміністративному процесі. 4. Особливості зупинення провадження по справі, закриття провадження по справі, залишення позову без розгляду в цивільному процесі. 5. Особливості зупинення провадження по справі, закриття провадження по справі, залишення позову без розгляду в господарському процесі. 6. 3. Особливості зупинення провадження по справі, закриття провадження по справі, залишення позову без розгляду в адміністративному процесі.	2 / -	2 / -	8 / 10
Тема 6. Судові рішення. Розгляд справ у порядку спрощеного провадження 1. Порядок ухвалення рішень, ухвал, постанов, судових наказів в цивільному процесі. 2. Порядок ухвалення рішень, ухвал, постанов, судових наказів в господарському процесі. 3. Порядок ухвалення рішень, ухвал, постанов, судових наказів в адміністративному процесі 4. Порядок та особливості розгляду справ у порядку спрощеного провадження в цивільному процесі. 5. Порядок та особливості розгляду справ у порядку спрощеного провадження в господарському процесі. 6. Порядок та особливості розгляду справ у порядку спрощеного провадження в адміністративному процесі.	2 / 2	2 / -	8 / 10
Тема 7. Заочний розгляд справи 1. Порядок та особливості заочного розгляду справи в цивільному процесі. 2. Порядок та особливості заочного розгляду справи в господарському процесі. 3. Порядок та особливості заочного розгляду справи в адміністративному процесі.	2 / -	2 / 2	8 / 10
Тема 8. Особливості позовного провадження в окремих категоріях справ 1. Особливості позовного провадження в окремих категоріях цивільних справ.	2 / -	-/-	4 / 10

2. Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ.			
Разом	16/6	14/4	60/80
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання 100 бальна: 50 протягом семестру, 50 за іспит. Зараховано – “відмінно” (90-100 балів)– студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано – “добре” (70-89 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; Зараховано – “задовільно” (50-69 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано (менше 50 балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні: – поточне оцінювання в кожному навчальному семестрі (15 %); – виконання модульних контрольних робіт (15 %); – самостійна робота студента (індивідуальне завдання (10%) та тестування в системі дистанційного навчання (10 %); – обсяг балів за екзамен (50 %). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті (студент повинен отримати п’ять і більше оцінок) шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за практичні заняття 25 балів (або 50 – якщо залік). Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Якщо студент пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов’язується відпрацювати їх. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: https://efund.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedenniaotsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf		
Вимоги до письмових робіт	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу в семестрі. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався. Для		

	студентів денної форми навчання передбачено одну контрольну роботу в семестрі виконану у аудиторії на 12 занятті. Для студентів заочної форми навчання передбачено одну домашню контрольну роботу в електронному варіанті в семестрі, яка має бути здана за 10 днів до початку сесії. У разі відсутності здобувача з поважних причин при написанні контрольної (модульної) роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного семінарського (практичного, лабораторного) заняття. При неявці здобувача у зазначений термін без поважних причин кількість балів з модуля дорівнює "0" (нуль)
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінки за практичне заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за залік. Мінімальним допуском до заліку є 25 балів.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Претензійне та позовне провадження» складає 60 годин. Студентам пропонується виконання протягом семестру завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/c87e5fd130eb133c597a). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
Методи навчання	Наочні методи навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод).
Методи навчання	Практичні методи навчання - передбачають виконання задач та вправ), які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. Інноваційні методи навчання - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проєктно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google, програми Canva, Prezi, Kahoot, Mentimeter. Методи дистанційного навчання - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet.

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання онлайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Доступ до правосуддя в умовах сталого розвитку: до 30-річчя незалежності України : Колективна монографія / Угриновська О., Ізарова І., Притика Ю., Сакара Н. / за заг. ред. Юрія Притики та Ірини Ізарової. Київ : ВД «Дакор», 2021. 478 с.
2. Коссак В. , Лемик Р. , Навроцька Ю. , Сенік С. Цивільне процесуальне право України: підручник / За заг. ред. професора В. Коссака. Харків: Право, 2020. 752 с.
3. Цивільне процесуальне право України: науково-практичний коментар. Богдан Й. Г., Гетманцев О. В., Угриновська О. І. та ін. Вид. 2-ге, переробл. та допов. / за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2020. 810 с.
4. Цивільне процесуальне право України: підручник. Вид. 2-ге, переробл. та допов. : у 2 т. / за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2021. 572 с.
5. Цивільний процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар / [Василина Н.В.](#), [Кот О.О.](#), [Гулько Б.І.](#) Дакор, 2021. 1028 с.

Додаткова література:

1. Колос А. Теоретичні проблеми спрощеного провадження у цивільному процесі. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 4. С. 32-35.
2. Полюк Ю.І. Деякі зміни цивільного процесуального законодавства щодо реалізації права на звернення до суду за захистом: порівняльно-правовий аспект. Форум права. 2018. № 2. С. 98–108.
3. Ткачук О.С. Спрощене провадження: правова природа, ознаки, процедура URL: https://zib.com.ua/ua/129257-sproschene_provadzhennya_pravova_priroda_oznaki_procedura.html.
4. Угриновська О., Гембара Г. Спрощене позовне провадження: законодавча регламентація та проблеми судової практики. Підприємництво, господарство і право. 2018.
5. Угриновська О.І. Зупинення провадження у цивільному судочинстві в Україні/ “European vector of contemporary jurisprudence: the experience of Ukraine and Republic of Poland” Collective monograph, (volume I) опублікована у колективній монографії. Sandomierz: “Izdevnieciba Baltija Publishing». 2018. С.436-454.
6. Фурса С.Я., Фурса Є.І. Новітня концепція спрощеного провадження в цивільному процесі. Цивілістична процесуальна думка. 2017. № 1. С. 46–50.
7. Швецова Л.А. Проблемні питання розгляду малозначних справ судами. Малозначні спори: європейський та український досвід вирішення : збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23-24 листопада 2018 р.). Київ : Дакор, 2018. С. 203–216.

Викладач _____

_____ Лещук Г.В.